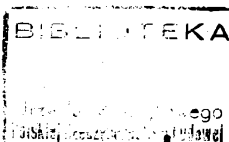

4 stycznia 1929 r.

URZĄD PATENTOWY

D03d 51/00

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIŚ PATENTOWY

Nr 9488.

Kl. 86 c 26.

D03d 51/00

„Progress“ Gesellschaft für Textilmaschinen mit beschränkter Haftung
(Norymberga, Niemcy).

Napęd krosna mechanicznego zapomocą kół mimośrodowych.

Zgłoszono 8 czerwca 1927 r.

Udzielono 8 października 1928 r.

Pierwszeństwo: 8 czerwca 1926 r. (Niemcy).

Stosowane w mimośrodowych pędniach łańcuchowych krosien mechanicznych koła mimośrodowe, zaopatrzone w zęby, umocowywano dotychczas zapomocą jednej lub dwóch śrub na tulejach, osadzonych na wale korbowym krosna. Takie urządzenie posiada tę wadę, że z jednej strony śruby winny być silnie dokręcane, aby osiągnąć należyte tarcie między stykającymi się ze sobą powierzchniami tulei i koła mimośrodowego, a z drugiej strony śruby te pracują na ścinanie. Praktyka wykazała, że obydwie śruby, zwłaszcza w krosnach ciężkich, często podczas pracy zostają gładko ścinane wskutek silnych wstrząsów, wywołanych uderzeniami czółenka. Poza tem umocowanie tego rodzaju nie daje nawet w

przybliżeniu dostatecznej pewności, aby tarcza koła podczas pracy nie przekręciła się względem piasty. Takie przekręcania się koła względem piasty, wynoszące 10° i więcej, zdarzają się często, wskutek czego krosno należy wyłączyć, a często przyczynę znajduje się dopiero po długich poszukiwaniach i dużej stracie czasu.

Wynalazek niniejszy dotyczy więc urządzenia sprzęgła w krosnach tkackich, zapomocą którego powyżej wskazane wady zostają usunięte i osiąga się normalne warunki pracy. Zapomocą sprzęgła umieszczonego między tarczą koła a piastą mimośrodową i tarcza koła są tak przesuwane, że wyklucza się przekręcanie tej tarczy względem piasty, śruby zaś zupełnie wolne

są podczas ruchu krosna od natężenia ściągającego. Ponieważ połączenie tarczy koła z piastą wykonano nie zapomocą nacisku, wywołującego tarcie, lecz zapomocą sprzęgła, to teraz można zastosować o wiele słabsze śruby.

Rysunek przedstawia kilka przykładów wykonania pędni do krosien o mimośrodowość koła łańcuchowem lub zębata.

Fig. 1 — 3 przedstawiają dwa prostopadłe do siebie przekroje poprzeczne oraz widok z przodu pierwszego przykładu wykonania wynalazku; fig. 4 — 6 uwidoczniają drugie wykonanie wynalazku, przyczem fig. 4 przedstawia widok z przodu koła łańcuchowego, a fig. 5 i 6 — piastę koła w widoku i przekroju; fig. 7 — 9 przedstawiają trzeci przykład wykonania w dwóch prostopadłych do siebie przekrojach i w widoku z przodu; fig. 10 uwidocznia czwarty przykład wykonania koła łańcuchowego, a fig. 11 i 12 — odpowiednią piastę w widoku i w przekroju; fig. 13 i 14 przedstawiają dalszy przykład wykonania wynalazku w przekroju poprzecznym i w widoku; fig. 15 schematycznie przedstawia urządzenie nowej pędni.

Według fig. 1 — 3 mimośrodowo przedstawione koło łańcuchowe *B* zaopatrzone jest w dwa promieniowe żebra *e*, w kierunku wewnętrznego wykroju *f* w tarczy koła, które wchodzą w żłobki *h* piasty *A* koła, osadzonej na wale *W*. Po ustaleniu wielkości wymaganej mimośrodowości, obie części *A* i *B* mocno ściąga się śrubami *C*. Wykroje *g* tarczy *B*, przez które przechodzą śruby *c*, wśrubowywane w piastę *A*, mają taką długość w płaszczyźnie równoległej do wykroju *f* tarczy *B*, że tarczę *B* można przedstawiać względem piasty *A* na dowolną mimośrodowość.

Fig. 4 — 6 przedstawiają sprzęgło między piastą *A* a mimośrodowo przedstawianem kołem łańcuchowem *B*, w którym to sprzęgle zamiast dwóch leżących w jednej

linii żeber promieniowych *e* (fig. 1 — 3) urządzono na kole *B* kilka równoległych do wykroju *f* żeber podłużnych *e*¹, *f*¹, *d*¹, które wchodzą w odpowiednie żłobki *m*, *n*, *o* w piaście *A*. Zębata tarcza *B* koła oraz piasta *A* są w skutek tego tak ze sobą sprzęgnięte, że można je przedstawiać na dowolną mimośrodowość, a wzajemne przekręcanie się części koła podczas pracy jest wykluczone.

W wykonaniu według fig. 7 — 9 piasta *A* zaopatrzona jest w prostokątny występ *f*², który wchodzi w prostokątny wykrój *f* w kole łańcuchowem *B*, wskutek czego osiąga się mimośrodowo przedstawiane sprzęgło obydwóch części *A* i *B*, które jednocześnie nie mogą się względem siebie przekręcić. Dzięki wykrojowi *g* można również przed dociągnięciem śrub *C* ustawić mimośrodowość według potrzeby.

Fig. 10 — 12 przedstawiają przykład wykonania wynalazku, nadający się zwłaszcza do lekkich krosien. Koło mimośrodowe *B* posiada tutaj tylko występy *e*³ i *f*³, które zapomocą żłobka *m*¹ w piaście *A* sprzęgają tę piastę *A* z mimośrodowem kołem *B*. Wykroje *g* w tem wykonaniu urządzone są w piaście *A*, a gwint do śrub wykonany jest w kole *B*.

Według fig. 13 i 14 podłużne wykroje *g* w kole łańcuchowem *B* służą jednocześnie jako narządy sprzęgające dla wpuszczonych w piastę *A* części sprzęgłowych *D*, zaopatrzonych w otwory dla śrub *C*.

Jak wskazuje fig. 15 nowa pędnia umieszczona jest na krośnie w ten sposób, że mimośrodowo przedstawiane koło łańcuchowe *B* wraz z piastą *A* osadzone jest na wale korbowym *K* krosna *V*. Przekręcanie się koła *B* oraz *A* względem siebie podczas pracy krosna jest według wynalazku wykluczone tak przy obracaniu się kół w kierunku, wskazanym na rysunku strzałką, jak i w odwrotnym kierunku.

Szczegóły wynalazku mogą być, oczywiście, wykonane nieco odmiennie, aniżeli

to przedstawiono na rysunku. Żebra sprzęgające np. mogą być urządzone na piaście *A* zamiast na kole łańcuchowym *B*, przy czym wtedy należy zaopatrzyć koło łańcuchowe *B* w odpowiednie żłobki. Można także koło łańcuchowe jak i piastę zaopatrzyć w żłobki, a sprzężenie tych części osiąga się przez włożenie w nie trzecich części sprzęgłowych lub klinów osadkowych. Śruby *C*, łączące koło mimośrodowe *B* z piastą *A*, mogą mieć trzon tak wzmocniony, że tworzą one jednocześnie części sprzęgłowe, zapobiegające przekręcaniu się wzajemnemu koła i piasty, np. w ten sposób, że część *D* oraz sworznie *C*, wskazane w urządzeniu według fig. 13 i 14, zrobione są z jednego kawałka. Wreszcie do połączenia koła mimośrodowego *B* z napędzanym wałem może być zastosowana zamiast piasty *A* jakaś inna odpowiednia część, np. tarcza sprzęgłowa.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Napęd krosna mechanicznego zapomocą kół mimośrodowych, znamieny tem, że mimośrodowe koło łańcuchowe lub zębate (*B*) połączone jest zapomocą sprzęgła z osadzoną na napędzanym wale piastą (*A*) w taki sposób, iż można dowolnie zmieniać mimośrodowość koła (*B*), przy-

czem przekręcanie się koła względem piasty (*A*) jest wykluczone.

2. Napęd według zastrz. 1, znamieny tem, że koło (*B*) oraz piasta (*A*) wzajemnie sprzęgają się zapomocą jednego lub kilku żeber i żłobków, idących w kierunku podłużnym wewnętrznego wykroju (*f*) koła (*B*), przyczem części (*A*, *B*) są połączone ze sobą zapomocą śrub (*C*).

3. Napęd według zastrz. 1, znamieny tem, że koło (*B*) oraz piasta (*A*) posiadają jeden lub kilka żłobków, idących równolegle do podłużnego kierunku wewnętrznego wykroju (*f*) koła i połączone są ze sobą zapomocą jednego lub kilku klinów sprzęgających, włożonych w te żłobki, jak również zapomocą śrub (*C*).

4. Napęd według zastrz. 1, znamieny tem, że koło (*B*) oraz piasta (*A*) połączone są zapomocą śrub (*C*), których trzony wykonane są jednocześnie jako części sprzęgłowe, które wchodzą w odpowiednie żłobki koła mimośrodowego (*B*) i piasty (*A*).

„Progress”
Gesellschaft für
Textilmaschinen mit
beschränkter Haftung.
Zastępca: M. Brokman,
rzecznik patentowy.

